

KALLELSE

IT-nämnd

Plats och tid för
sammanträdet

KS-rummet Stadshuset, Borgholm, Borgholm, 2024-05-08 klockan 14:30

Eva-Lena Israelsson
Ordförande

/

Anton Karlsson
Sekreterare
0485-883 54

Förslag på justerare:

Per-Olov Johansson med Björn Gustafsson som ersättare

Förslag på plats och tid för
justeringen:

Digitalt i Borgholm 2024-05-15

	ÄRENDEN		Sid
1	Fastställelse av föredragningslistan		
2	Information från IT-avdelningen	2024/36 012	
3	Budgetppföljning mars Ölands IT-nämnd	2024/44 041	2 - 4
4	Åtterraportering från budgetberedningen i Borgholms kommun för budget 2025	2024/71 041	
5	Säkerhetsnivå och IT-säkerhetsplan	2024/36 012	5 - 13
6	Framtagning av rutin: hantering av IT-utrustning och abonnemang vid påbörjan, avslut och byte av tjänst.	2024/83	14 - 15
7	Inriktning och tidsplan för samarbetsavtal Ölands IT-nämnd	2024/72	
8	Redovisning av delegationsbeslut och meddelanden	2024/61 002	16

Borgholms
kommun

IT Nämnd

Uppföljning mars

Mar 2024

IT: 2024-04-12, §XX

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse

- IT-incident 2024-03-21. Nätverket slutade fungera vilket gjorde att inga verksamhetssystem var tillgängliga under tre timmar.
- Reglering av lagervärde har skett mellan Ölands kommunalförbund och Borgholms kommun.

1.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

1.2.1 Kommunens verksamheter

Ekonomisk analys

Analys av avvikelse för perioden

IT avdelningen uppvisar en budgetavvikelse på -1 724 tkr för perioden. Avvikelsen beror på att det skett inköp till lager som ännu inte levererats ut i verksamheterna. Reglering av lager har skett mellan Ölands kommunalförbund och Borgholms kommun med 689 tkr.

Semesterlöneskuld kommer regleras i april. Exklusive lager har IT avdelningen en budget i balans. Även vakans för årets första månader påverkar resultatet positivt.

Analys av årsprognos

Prognosen är att nämnden får ett underskott på -150 tkr för nämndsarvoden Detta underskott kommer att belasta Borgholms kommun.

För IT kostnaderna som ska fördelas räknas ett underskott på -180 tkr. Intäkterna förväntas vara i budgeterad nivå för avtalen vid årets slut, kostnader för Microsoftlicenser har ökat med 300 tkr mer än vad som budgeterats. Intäkter från försäljning från lager avviker från budget då dessa inte är budgeterade. Dock förväntas delvis vakans att täcka en del av kostnadsökningen för licenser.

Ekonomisk sammanställning IT-nämnd

	Årsbudget	Budget jan-mar	Utfall jan-mar	Avvikelse ack.	Årsprognos avvikelse
Summa intäkter	-17 808	-4 452	-5 487	1 035	2 876
Summa kostnader	17 808	4 388	7 147	-2 759	-3 205
Total	0	-64	1 660	-1 724	-330

Totala intäkter och kostnader sammanställt

	Årsbudget	Budget jan-mar	Utfall jan-mar	Avvikelse ack.	Årsprognos avvikelse
Personalkostnader	0	0	47	-47	-150
Summa kostnader	0	0	47	-47	-150
Total	0	0	47	-47	-150

Varav Politiska kostnader för IT-nämnden i Borgholm.

Uppföljning IT-nämnd fördelade kostnader

	Årsbudget	Budget jan-mar	Utfall jan-mar	Avvikelse ack.	Årsprognos avvikelse
Intäkter Borgholms kommun	-10 778	-2 694	-2 942	247	208
Intäkter Mörbylånga och kommunala bolag	-7 030	-1 757	-1 757	0	0
Övriga intäkter	0	0	-788	788	2 668
Summa intäkter	-17 808	-4 452	-5 487	1 035	2 876
Inköp till Lager	0	0	2 705	-2 705	-2 660
Personalkostnader	10 197	2 486	2 271	215	185
Lokalkostnader	175	44	15	29	20
System och program	4 447	1 112	1 162	-51	-343
Telefoni	1 150	287	332	-45	-30
Övriga kostnader	1 839	459	614	-155	-227
Summa kostnader	17 808	4 388	7 100	-2 711	-3 056
Total	0	-64	1 613	-1 677	-180

Varav IT-kostnader som fördelas mellan kommunerna. Över-/underskott fördelas utifrån antal användare mellan kommunerna vid årsskiftet.

Åtgärder och konsekvensanalys

Kostnaderna för licenser har ökat mer än vad som beräknades i budget. Dock finns det en vakans under januari till februari, vilken reducerar avvikelsen.

Specifikation åtgärder

Förvaltning	Verksamhet	Beskrivning	Effekt/summa (tkr)	Period	Bedömning av effekt
KS	IT	Vakans	105	jan-feb	

- Förslag till åtgärd får negativa konsekvenser för perspektivet
- Förslag till åtgärd får inga konsekvenser för perspektivet/ eller osäkerhet kring konsekvenser
- Förslag till åtgärd får positiva konsekvenser för perspektivet
- Bedömning kan inte göras

Tjänsteskrivelse - Säkerhetsnivå Förslag till beslut

IT-nämnden beslutar

att anta plan för IT-säkerhet enligt dokument IT-säkerhet Öland.

Ärendebeskrivning

Det är avgörande för kommuner att prioritera digitala tjänster. Vi är redan idag beroende av dessa och det kommer öka. Vi måste samtidigt hantera hoten mot IT som senaste åren ökat mångfald. Det är framför allt cyberattacker inkl överbelastningsattacker som ökar.

IT-nämnden ansvarar för IT-säkerheten som är en del av Informationssäkerheten i de öländska kommunerna och dess bolag.

Det går inte att vara 100 procent säker utan IT-säkerhet handlar om att vara tillräckligt säker med de resurser som finns. Säkerhetsfunktioner tenderar också till att minska tillgängligheten, det kan bli svårare att logga in, informationen går inte att komma åt från okända enheter mm.

EU-direktivet NIS 2 ska implementeras senast 2024-10-17 men svensk lagstiftning ligger lite efter och det är mer troligt att vi har en svensk lag på plats i början av 2025.

Beslutsunderlag

Dokumentet Informationssäkerhet – kort beskrivning

Dokument IT-säkerhet Öland

Bedömning

Om vi följer planen så är bedömningen att vi har tillräcklig IT-säkerhet för att uppfylla NIS 2 samt tillräckligt skydd för att minimera dagens hot mot vår IT-miljö.

Konsekvensanalys

Lägger vi IT-säkerheten på en lägre nivå utsätter vi vår IT-miljö för större risker och får svårt att uppfylla NIS2 vilket i sin tur leder till möjliga sanktionsavgifter (miljonbelopp).

Beslutet skickas till

IT-chef

Niklas Palmquist
IT-chef, IT-avdelningen

IT-säkerhet Öland

Antaget av [datum] § [xx]

Innehållsförteckning

1	Syfte.....	3
2	Nivå.....	3
3	Aktuella hot och krav	3
4	Skydd.....	3
5	Upptäckt.....	3
6	Återställning	4
7	Molntjänster	4

1 Syfte

Detta dokument beskriver den nivå av IT-säkerhet IT-nämnden planerar för de närmaste tre åren. Planen revideras årligen för att anpassas efter de hotbilder som är aktuella.

2 Nivå

Det går inte ange IT-säkerhetsnivå i procent eller andra tal. Nivån blir istället ett antal prioriteringar som planeras in inom de närmaste tre åren. Nivån kommer också styras av ett systematiskt och riskbaserat Informationssäkerhetsarbete.

3 Aktuella hot och krav

Hotbilden mot vår IT-miljö har ökat mycket sedan kriget i Ukraina startade men även NATO-medlemskapet och Koranbränningar gör att cyberattacker ökar.

Verksamheterna blir mer och mer beroende av IT då det är en stor del av de effektiviseringar som genomförs. Varje driftavbrott gör en större påverkan på verksamheterna då manuella reservrutiner kräver mer tid och personal.

Kommande lag kring EU-direktivet NIS 2 kommer sätta högre krav på vår informationssäkerhet men även vår IT-säkerhet. Vi måste snabbare upptäcka och rapportera incidenter. Lagen ställer också tydligare krav på informationssäkerhetsarbetet och det kan sedan led till att nivån på IT-säkerhet måste anpassas.

4 Skydd

Vi använder redan idag flera funktioner för att skydda vår miljö mot cyberattacker, tekniska fel och naturhot.

Informationen finns lagrad i båda kommunernas serverhallar vilket skyddar mot tekniska fel och naturhot. För att skydda informationen ytterligare behövs en nivå av säkrare backup. Detta planeras att implementeras under 2025.

Brandväggarna är en viktig del i skyddet och ska bytas ut 2026. När nya brandväggar upphandlas kommer stor vikt läggas vid förmågan att stoppa attacker redan i brandväggarna.

Redan under 2024 kommer användarna genomgå utbildningar i Informationssäkerhet med målet att via kunskap och försiktighet hindra attacker och upptäcka incidenter snabbt.

5 Upptäckt

Som nämnts innan så är utbildning av användarna en del i att upptäcka incidenter tidigare så att vi också kan rapportera dessa till rätt instans.

2025 planerar vi att implementera en tjänst och ett system för logghantering. Detta gör att vi får större möjligheter att upptäcka incidenter. Det gör det också lättare vid rapportering då vi får ett bättre underlag.

För att gå vidare till nästa nivå har vi två val. Antingen kompletterar vi med beredskap på IT-avdelningen så att vi kan reagera på larm dygnet runt eller så köper vi det som tjänst – SOC.

6 Återställning

Det är viktigt att även kunna planera för att det värsta händer. Vi måste snabbt kunna återställa vår IT-miljö när vi blivit drabbade av tex en cyberattack.

Arbetet med säkrare backup under 2025, är en del i detta arbete.

Vi har idag tillgång till två serverhallar men det kan behöva kompletteras med möjligheten att starta upp servrarna hos en tjänsteleverantör.

7 Molntjänster

Ur ett IT-perspektiv är oftast molntjänster säkrare än drift lokalt. Den svaga länken blir Internetuppkopplingen vilket oftast löses med flera anslutningar. Vi har idag en anslutning per kommun som båda kommunerna kan använda. Vid ett avbrott kan andra anslutningar användas för att komma åt tjänsterna.

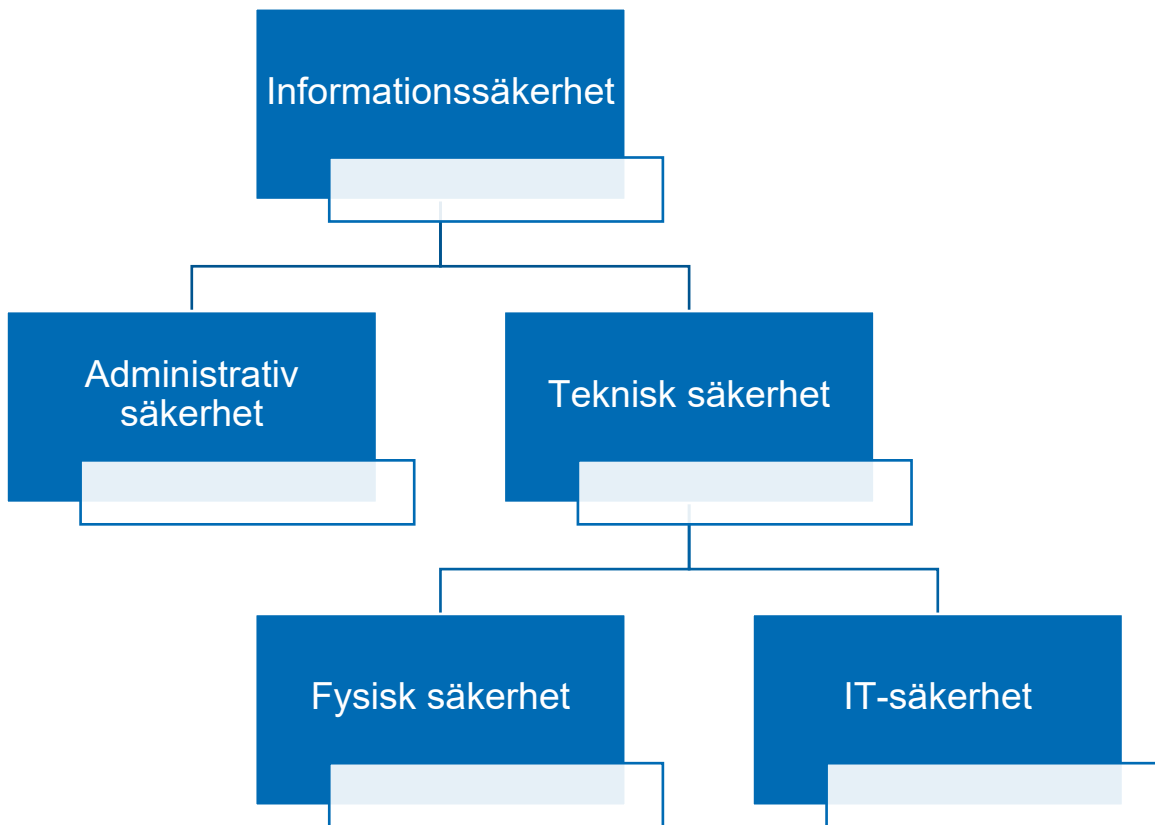
Ur ett legalt perspektiv är oftast molntjänster lite svårare då dataskyddslagstiftning och sekretesslagstiftning utgör hinder.

Utredning kring hur våra system driftas ska genomföras kontinuerligt. Redan idag har vi flera molntjänster, oftast då som Software as a Service, SaaS.

Informationssäkerhet – en kort beskrivning

Informationssäkerhet är den samlade och övergripande säkerheten för att se till att vår information alltid är korrekt, tillgänglig och skyddad från obehörig åtkomst.

Administrativ säkerhet

Polycys, rutiner och riktlinjer som beskriver hur informationen ska hanteras men även hur vi hanterar behörigheter. Vi måste se till att medarbetare får tillräcklig information och utbildning.

Här pratar vi om informationssäkerhetspolicy inkl riktlinjer, dataskyddspolicy och verksamheternas informationshanteringsplaner.

Fysisk säkerhet

Här menar vi larm och passersystem till lokaler och byggnader men även säkerhetsskåp, reservkraft, UPS och kyla i serverhallar.

IT-säkerhet

System, funktioner och tjänster som vi har för att skydda vår information och IT-miljö. Brandväggar, virusskydd, VPN, säkerhetskopiering, logghantering, e-postfilter, övervakning mfl.

Cybersäkerhet

Definition på informationssakerhet.se:

Informationssäkerhet avseende indirekta och direkta, externa beroenden och hot som finns i ett större och mer komplext digitalt ekosystem än (enbart) inom den egna organisationen eller samhället.

Informationssäkerhet kan ses som en förutsättning för cybersäkerhet.

Lagar som styr

GDPR, dataskyddslagen reglerar hur vi hanterar personuppgifter. Personuppgifter är information och denna lag sätter krav på informationssäkerheten både den administrativa och den tekniska säkerheten.

NIS - The Directive on security of network and information systems eller på svenska "åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen". Denna lag sätter krav på informationssäkerhet och incidentrapportering för leverantörer av samhällsviktiga och digitala tjänster.

Leverantörer av samhällsviktig verksamhet ska bedriva ett systematiskt och **riskbaserat** informationssäkerhetsarbete med stöd av ISO 27000-standarden. Kraven för leverantörer av samhällsviktiga tjänster beskrivs mer detaljerat i MSB:s föreskrifter om informationssäkerhet för leverantörer av samhällsviktiga tjänster (MSBFS 2018:8). I föreskrifterna beskrivs hur leverantören går tillväga för att bedriva ett effektivt informationssäkerhetsarbete. (Källa MSB)

Kommunerna på Öland är för små för att få tillsyn av arbetet enligt NIS.

NIS2-direktivet syftar till att uppnå en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen. Direktivet ställer tydligare krav på bland annat **riskanalyser** och olika säkerhetsåtgärder. Det ställer även ökade krav på ledningens deltagande i organisationens cybersäkerhetsarbete.

Det finns än ingen lag som implementerar NIS 2 i Sverige. Egentligen ska den finnas på plats 18 oktober 2024 men vi kommer troligen inte få till den förrän tidigast årsskiftet.

Skillnaderna mellan NIS och NIS 2, som påverkar oss är att alla kommuner omfattas oavsett storlek. Vi kommer få olika tillsynsmyndigheter då vi har flera samhällsviktiga verksamheter. Det kommer kunna dömas ut sanktionsavgifter om organisationen inte bedriver ett systematiskt och riskbaserat informations- och cybersäkerhetsarbete.

NIS 2 innehåller fler och tydligare krav på incidenthantering och rapportering av dessa.

Patientdatalagen – informationssäkerhet kring personuppgifterna som rör patienter

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete anger också vårdgivarens behov av informationssäkerhetsarbete och att det ska ingå i ledningssystemet som ska finnas i kvalitetsarbetet.

Niklas Palmquist
IT-chef, IT-avdelningen

Tjänsteskrivelse - Hantering av IT-enheter och abonnemang vid avslut och byte av tjänst

Förslag till beslut

IT-nämnden beslutar

att tacka för informationen och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

På tidigare nämndsmöten har IT-chefen informerat om antal enheter och abonnemang som kommunerna har. Det finns idag en del bekymmer med att enheter och abonnemang inte återlämnas och hanteras korrekt vid avslut och byte av tjänst.

I Informationssäkerhetspolicyn och dess tillhörande riktlinjer som är antagna av kommunfullmäktige i både kommunerna framgår:

Kasserad utrustning ska alltid lämnas till IT-avdelningen. Kontakta IT-avdelningens helpdesk för instruktioner.

Det står inget om hur och vem som ansvarar att det blir genomfört.

Båda kommunerna arbetar idag med att dokumentera och automatisera sina processer kring on-boarding, mid-boarding och off-boarding. Hanteringen av IT-enheter och abonnemang är en del i detta arbete. De processer som kommunerna tittar på är stora och det kommer ta ett tag innan de är på plats. Fram tills att de finns på plats kommer vi följa den nyframtagna rutinen som finns bifogad. Rutinen innehåller en del automation som kommer implementeras innan sommaren.

Under hösten kommer IT-avdelningen att flytta över inventarieregistret till verksamhetssystemet Easit. Det kommer innebära att chefer kommer kunna se vilka enheter som är kopplade till chefens medarbetare.

Niklas Palmquist
IT-chef, IT-avdelningen

Hantering av IT-enheter och abonnemang vid avslut och byte av tjänst

Kontroll och hantering av enheter och abonnemang är viktigt både ur ett säkerhetsperspektiv och ett kostnadsperspektiv. Informationen om vilka enheter som är kopplade till en specifik användare finns lagrat i systemet Indoc. Information om vilka abonnemang finns i vårt telefonisystem och hänvisningssystem Trio.

Enheter

När en medarbetare avslutar en tjänst kommer information om vilka enheter som är kopplade till medarbetaren, automatiskt skickas ut till medarbetarens chef. Chefen ska då tillse att enheterna kommer till IT-avdelningen för ominstallation innan en ny medarbetare kan använda den. Enheter äldre än 4 år kasseras.

Om en medarbetare byter tjänst kan en enhet fortsätta användas om behovet finns i den nya tjänsten. Eventuella kostnader hanteras av cheferna till nya och gamla tjänsten.

Abonnemang

När en medarbetare avslutar en tjänst kommer helpdesk få information om detta. Helpdesk informerar i sin tur medarbetarens chef vilka abonnemang som finns registrerade på medarbetaren. Chefen beslutar sedan om abonnemanget ska avslutas, flyttas till annan medarbetare eller om abonnemanget ska följa medarbetare (medarbetare byter tjänst inom organisationen).

Revision

En gång om året skickas listor ut till cheferna med vilka enheter och abonnemang som finns kopplade till chefers medarbetare.

Chefer kan även begära listor fler gånger under året.

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-04-30

Utskriven av: Magdalena Widell

Diarienummer:	Kommunledningsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	IT-nämnd
Sammanträdesdatum:	2024-05-08
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.1005	Licensavtal med Microsoft för Borgholms Kommun 2024 2024-04-01-2024-03-31	Niklas Palmquist §2/2024
2024-03-22		Niklas Palmquist
KS 2024/61-002	Redovisning av delegationsbeslut IT-nämnden	IT-C Niklas Palmquist